

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Anden Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 15. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1836_518A_2-txt-shoot-idm1126.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Dog, hvad der er meer end alle Bøger savne vi rigtig nok endnu til ret at forstaae Middel-Alderen, og det er *Grækernes* Hjelp, ligesom vi savne *Jødernes* til at forstaae Old-Tiden; men derfor er disse to Folk heller ikke saaledes udslettede, som Romerne, men vil træde til i betimelig Tid. Det kan vel synes paradox, at *Grækerne*, der kom sovende gennem Middel-Alderen, skal forklare os den; men saa vist, som Middel-Alderen er Slægtens Hjerte-Tid, saa vist er ogsaa Grækerne dens aandigste Hjerte-Folk, som, efter den oprindelige Naturens Orden, skulde *ført an* i Middel-Alderen, og maa altsaa kunne lære at forstaae den saa godt som deres egen Natur. Derfor blev *Græsk* det *Ny Testaments* hellige Sprog, og derfor har Grækerne selv i deres sovende Tilstand havt langt mere Indflydelse paa Middel-Alderen, end Man sædvanlig troer; thi Nordboernes Krigs-Tjeneste i Maglegaard gennem det *Ellevte* og *Tolvte* Aarhundrede, altsaa netop i *Islands* Blomster-Tid, maa Man ingenlunde forvexle med de gamle Barbarers i Rom. Ogsaa fra denne Side skal vi derfor indsee vor Trang i Vidskabs-Tiden til en *levende* Forbindelse med *Ny-Grækerne*, hvem vi maae hjelpe til at indhente det Forsømte, for at de igien kan hjelpe 160s til at forstaae det Forbigangne; thi skiøndt vi Nordboer, ved Christendommens Hjelp, og med lidt Tilstød gennem Væringerne, slap taalelig gennem Middel-Alderen, var det dog egenlig ikke vor Høvdings-Time, og de sidste tre Aarhundreders Historie viser, at vi fortog os i Middel-Alderen, og kunde paa et hængende Haar kommet til at gaae sovende gennem Vidskabs-Tiden. Det lader sig nemlig ikke dølgge, at vi, lige siden Reformationen, saa vidt som mueligt, har gaaet i *Tydskenes* Lede-Baand, saa de havde endog nær kyst os fra, ved Hjelp af *Islænderne*, at opfriske Mindet om *vor egen Middel-Alder*. Det fandt vi imidlertid dog, gik for vidt, og siden vi fandt baade Mod og Kraft til en grundig Protest mod det videnskabelige Tyranni, tør vi vel ogsaa finde, hvad vi behøve til videnskabelige Frem-Skridt i *Nordisk*, som netop er "*Universal-Historisk*" Retning. Ligesaalidt som Tydskerne kiøs os fra *Edda* og *Heimskringla*, ligesaalidt skal enten *Tyrken* eller *Paven* kyse os fra Middel-Alderen, da blandt Andet *Heimskringla* lærer os, Man kunde heroppe med Liv og Sjæl være inde i *Middel-Alderen* og skildre den deilig fra Top til Taa, uden enten at kysse Pavens Tøffel, snakke Kloster-Latin eller troe paa tossede Legender.